

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificările
și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului

Numele inițiatorului și a autorului, precum și a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Hotărîrii Guvernului cu privire la modificările și completările ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, este elaborat de către Ministerul Justiției în comun cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare.

Argumentarea necesității de reglementare

Statisticile privind raportul dintre numărul total al angajaților din penitenciare și cel al deținuților, denotă faptul că în anul 2012 numărul de deținuți a crescut pînă la 2,43 la un angajat față de 2,26 din anul 2011. Totodată, sistemul penitenciar al Republicii Moldova cu 9,88 deținuți la un supraveghetor este pe primul loc la acest capitol printre majoritatea țărilor europene. În majoritatea statelor acest raport variază între 1 și 5. Este de menționat, că Lituania (8,8), Ucraina (8,7), România (7,9) Polonia (6,3) și Ungaria (5,6) depășesc limita de 5 deținuți la un supraveghetor, considerată de Comitetul pentru Prevenirea Torturii din cadrul Consiliului Europei drept barem maxim admisibil.

În sistemul penitenciar moldovenesc, deținuții care sunt scoși din camere sunt însoțiți de persoane, altele decât supraveghetorii sau personalul în obligațiile cărora intră escortarea acestora. Totodată, din lipsa personalului de supraveghere, pază și escortare, se reduc la minim activitățile cultural-educative din interiorul perimetrului penitenciar (de acțiuni în afara penitenciarelor, nici nu poate fi vorba, cu rarele excepții din penitenciarul pentru minori sau din alte două-trei penitenciare). Din aceleași motive, scoaterea deținuților la cabinetele medicale, la vizite, la lucrări înafara penitenciarelor etc., devine o problemă. Dacă nu va crește semnificativ numărul supraveghetorilor și personalului de escortare și nu va scădea, în consecință, numărul de deținuți de care trebuie să se ocupe un colaborator, orice inițiativă vizând îmbunătățirea condițiilor de detenție și, implicit, creșterea șanselor de reinsertie socială a deținuților va avea șanse minime de reușită. Din lipsa numărului suficient de personal destinat supravegherii și escortării nu este atins obiectivul de încadrare la muncă a condamnaților, care doar în anul 2012 prin reducerea a 27 unități de personal a condus la diminuarea cu 7% a numărului de condamnați angajați în câmpul muncii.

Insuficiența numărului de personal și neacoperirea tuturor posturilor conform Regulamentului serviciului de gardă, necesitatea asigurării ordinii de drept în penitenciare și necesitatea escortării condamnaților la instanțele de judecată, procuratură, instituții medicale specializate, la munci remunerate și neremunerate etc., creează premise de atragere la muncă suplimentară a angajaților, nefiind nici una din situațiile prevăzute la art.104 Codul muncii și fără remunerarea acestei munci din lipsă de bani, inclusiv admiterea neacordării concediilor obligatorii pe parcursul anilor 1992-2012 la 10% din efectiv cu un volum total mai mare de 10,0 mii zile. Respectiv este necesară suplینirea statului de personal al sistemului penitenciar cu noi unități.

În acest sens, la punctul 2 din Hotărîrea Guvernului nr.1310 din 24 noiembrie 2008 cu privire la Departamentul Instituțiilor Penitenciare cifra „2845” se va substitui cu cifra „2920”.

Totodată, în conformitate cu prevederile articolul 28 alineatul (4) al Legii nr. 1036 din 17.12.1996 cu privire la sistemul penitenciar, colaboratorii sistemului

penitenciar beneficiază gratuit de drepturi de hrană și de echipament în cazurile stabilite de Guvern.

Respectiv, punctul 49 Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către colaboratorii sistemului penitenciar al Ministerului Justiției aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 950 din 14 octombrie 1997 stabilește că colaboratorii sistemului penitenciar sînt asigurați material de către stat, beneficiază de drepturi bănești, drepturi de hrană și drepturi de uniformă și echipament în conformitate cu normele stabilite de Guvern.

Reieșind din faptul că în conformitate cu punctul 3 al Hotărîrii Guvernului nr. 1119 din 14.10.2004 privind unele chestiuni ce țin de activitatea sistemului penitenciar, pregătirea profesională inițială și perfecționarea colaboratorilor sistemului penitenciar se efectuează de către Centrul instructiv, instituție publică subordonată Departamentului Instituțiilor Penitenciare, iar formarea profesională a colaboratorilor sistemului penitenciar constituie premisa necesară și obligatorie a calității executării pedepselor privative de libertate de către deținuți, durata cursurilor de instruire cuprinzînd limita de la o săptămîină pînă la trei luni, precum și în scopul asigurării cu hrană a colaboratorilor detașați la cursurile respective, în temeiul prevederilor actelor legislative și normative menționate, precum și în baza ordinelor nr. 15 din 17.01.2013 „Cu privire la organizarea și desfășurarea pregătirii profesionale în sistemul penitenciar în anul 2013” și nr. 23 din 28.01.2013 „Cu privire la organizarea pregătirii inițiale și perfecționării personalului sistemului penitenciar în Centrul instructiv în anul 2013”, considerăm oportun aprobarea completărilor la Hotărîrea Guvernului nr. 950 din 14.10.1997 sub aspectul asigurării cu hrană conform normelor stabilite în anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 423 din 23.06.1992 „Cu privire la asigurarea cu producție alimentară a consumatorilor speciali” (Rația nr. 1).

Totodată, este necesar de menționat că în nota la anexa nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 423 din 23.06.1992 este reglementat că, conform prezentei rații, din contul statului sînt asigurați militarii Forțelor Armate și ai organelor securității statului, efectivul de trupă și corpul de comandă ale organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar și colaboratorii Centrului Național Anticorupție.

În acest context, este absolut necesar completarea Regulamentului cu privire la satisfacerea serviciului de către colaboratorii sistemului penitenciar al Ministerului Justiției sub aspectul asigurării cu tainuri de hrană rece conform normelor stabilite în anexa nr. 5 la Hotărîrea Guvernului nr. 423 din 23.06.1992 a colaboratorilor Direcției trupelor de pază, supraveghere și escortare a Departamentului Instituțiilor Penitenciare care sunt antrenați în activități de escortare și pază a deținuților în cadrul sistemului penitenciar sau la instanțele judecătorești prin intermediul transportului auto și/sau feroviar pe teritoriul Republicii Moldova, dacă durata aflării în drum depășește 6 ore.

Scopul și obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ

Scopul și obiectivul urmărit prin adoptarea proiectului de hotărîre constă în aducerea cadrului normativ în concordanță cu prevederile Legii nr. 1036 din 17.12.1996 cu privire la sistemul penitenciar, asigurarea unei bune realizări a procesului de formare inițială și continuă a colaboratorilor din cadrul sistemului penitenciar, cît și asigurarea condițiilor de alimentare pentru colaboratorii antrenați în activități de escortare și pază a deținuților.

Fundamentarea economico-financiară

Cheltuielile ce țin de realizarea proiectului de față vor fi suportate din contul și limita bugetului alocat sistemului penitenciar. Astfel, pentru remunerarea efectivului Departamentului Instituțiilor Penitenciare cu noi unități va fi necesar circa 4280000 lei anual.

La fel, pentru implementarea prevederilor punctului 2 din prezentul proiect se presupun și cheltuieli financiare de circa 280 mii lei anual, care includ 160 mii lei – cheltuieli pentru asigurarea a circa 330 persoane instruite cu hrană caldă la Centrul de instruire, 70 mii lei – cheltuieli pentru hrana rece la executarea serviciului de gardă în transportul auto și/sau feroviar (72 gărzi anual x 9 persoane x 52 ore timpul serviciului x 45 lei/zi) și 50 mii lei – cheltuieli pentru hrana rece pe perioada exercițiilor (cantonamentelor) efectuate de efectivul Detașamentului cu destinație specială „Pantera” (circa 3 exerciții x 36 colaboratori x 10 zile x 45 lei/zi).

Rezultatele expertizei juridice

Proiectul este compatibil cu prevederile actelor legislative și normative care reglementează domeniul în cauză și corespunde exigențelor tehnicii legislative.

Respectarea transparenței în procesul decizional

Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificările și completările ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Viceministru

Nicolae Eșanu